

1. Dare est docere reddere – Dawać to znaczy uczyć odwzajemniać
2. Acta est fabula – Sztuka skończona (Słowa Oktawiana na łożu śmierci)
3. Actum est de nobis – z nami skończone
4. Ad augusta per angusta – Do wzniosłych celów przez wąskie [dróżki]
5. Impares nascimur, pares morimur – nie rodzimy się równi, umieramy równi
6. Aliena nobis, nostra plus aliis palcent – cudze bardziej podoba się nam, nasze – innym
7. Aliud est facere, aliud dicere – co innego czynić, co innego mówić
8. Ama et fac, quod vis – kochaj i rób, co chcesz
9. Amantes amentes – zakochani [są] szaleni
10. Amore, more, ore, re iunguntur amicitiae – Przyjaźnie zawiązują się z miłości, ze zwyczaju, mowy, czynu
11. Apud Polonos nunquam sine clamore et strepitu gaudia fiunt – U Polaków zabawy nigdy nie odbywają się bez wrzawy i hałasu
12. Asinum litteras docere – uczyć osła liter
13. Asinus manebis in saecula saeculorum – pozostaniesz osłem na wieki wieków
14. Audiatur et altera pars – niech zostanie wysłuchana i druga strona
15. Audi multa, loquere pauca – słuchaj wiele, mów mało
16. Audi, vide, tace, si vis vivere in pace – słuchaj, patrz, milcz, jeśli chcesz żyć w spokoju
17. Aurea ne credas, quaecumque nitescere cernis – Nie wierz, że złote jest wszystko, co widzisz, że błyszczący
18. De mortuis aut bene, aut nihil – o zmarłych albo dobrze, albo nic [nie należy mówić]
19. Aut amat, aut odit mulier, non est tertium – kobieta albo kocha, albo nienawidzi, trzeciej możliwości brak
20. Aut bibat, aut abeat – albo niech pije, albo niech sobie pójdzie
21. Barba crescit, caput nescit – broda rośnie, głowa nie rozumie [rozumu nie przybywa]
22. Barba non facit philosophum – broda nie czyni filozofa
23. Beatus, qui tenet – szczęśliwy, kto posiada
24. Bella gerant alii, tu, felix Austria, nube – wojny niech prowadzą inni, ty, szczęśliwa Austria, wstepuj w związki małżeńskie [o polityce dynastycznej Habsburgów]
25. Cacatum non est pictum – nafajdane to nie namalowane
26. Carpe diem – korzystaj z dnia
27. Cave canem – strzeż się psa
28. Cicer cum caule – groch z kapustą
29. Citius, altius, fortius – szybciej, wyżej, mocniej [dewiza igrzysko od 1913r.]
30. Civis totius mundi – obywatel całego świata
31. Nosce te ipsum (Gnothi seauton) – poznaj samego siebie
32. Comedamus et bibamus, cras enim moriemur – jedzmy i pijmy, bo jutro pomrzemy
33. Requiescat in pace – niech odpoczywa w pokoju
34. Consuetudo est altera natura – przyzwyczajenie jest drugą naturą
35. Corvi mali male ovum – złe jajko złego kruka
36. Cura, ut valeas – troszcz się, byś był zdrowy [bądź zdrow]
37. **Da** mihi **basia mille**, **deinde centum** – daj mi tysiąc pocałunków, potem jeszcze sto
38. Fide, sed cui, vide – ufaj, lecz patrz, komu
39. Dominus dedit, Dominus abstulit – Pan dał, Pan zabrał
40. **Dum** canis **os rodit**, **socium**, quem **diligit**, **odit** – kiedy pies gryzie kość, towarzysza, którego pokochał, zaczyna nieznosić
41. Dum spiro, spero – dopóki oddycham [żyję], mam nadzieję
42. Dum vivimus, vivamus – dopóki żyjemy, korzystajmy z życia

43. Ergo bibamus, ne sitiamus, vas repleamus! – więc pijmy, byśmy nie czuli pragnienia, napelnijmy dzban!
44. Errare humanum est – błędzić jest rzeczą ludzką
45. **Et canis in somnis leporis vestigia latrat** – I pies we śnie obszczekuje tropy zająca
46. **Quidquid agis, prudenter agas, et respice finem** – cokolwiek robisz, rób roztropnie i patrz końca
47. Varium et mutabile semper femina est – niestała i zmienna jest zawsze kobieta
48. Experssis verbis – wyciśniętymi słowami [wyraźnie, dobitnie]
49. Faber est suae quisque fortunae – każdy jest kowalem własnego losu
50. Fiat lux! – niech stanie się światłość!
51. Fortes fortuna adiuvat – odważnym los sprzyja
52. Tempus fugit – czas ucieka
53. Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus! – cieszymy się więc, póki jesteśmy młodzi
54. Gloria victis – chwała zwyciężonym
55. Graeca sunt, non leguntur – to jest po grecku, nie da się czytać
56. Graeco more bibere – pić na sposób grecki [niezmieszane z wodą wino]
57. Hannibal ante portas – Hannibal u bram
58. Hic et nunc – tu i teraz
59. Hic iacet lepus – tu leży zając [tu jest pies pogrzebany]
60. Hic mulier – Herod-baba
61. Homo – animal sociale – człowiek jest istotą społeczną
62. Homo eruditus – człowiek wykształcony
63. Homo homini lupus est – człowiek człowiekowi wilkiem
64. Alea iacta est – kości zostały rzucone
65. I in malam crucem – idź na zły krzyż [idź do diabła]
66. Divide et impera – dziel i rządź
67. In medio stat veritas – prawda leży po środku
68. Inter arma silent Musae – podczas wojny Muzy [sztuki] milczą
69. In vino veritas, in aqua sanitas – w winie prawda, w wodzie zdrowie
70. Ius vitae et necis – prawo życia i śmierci
71. Amor omnia vincit – miłość wszystko zwycięża
72. Latinitate culinaria utitur – posługuje się łaciną kuchenną
73. Magister bibendi – nauczyciel, prowodyr picia
74. Malum necessarium – zło konieczne
75. Medice, cura te ipsum! – lekarzu, lecz się sam
76. Memorandum – to, co należy zapamiętać (rzecz godna zapamiętania)
77. Mens sana in corpore sano - w zdrowym ciele zdrowy duch
78. Minime – bynajmniej
79. Miscellanea – rzeczy pomieszane
80. Modus agendi/cogitandi/operandi/vivendi – sposób postępowania/myślenia/działania/życia
81. Morituri te salutant – mający umrzeć pozdrawiają cię
82. Mulier esse noli! – nie bądź babą!
83. Multum vinum bibere - non diu vivere – pić dużo wina to żyć krótko
84. Natura abhorret vaccum – natura nie znosi próżni
85. Nec Hercules contra plures – I Herkules nie da rady wielu
86. Neque mittatis margaritas ante porcos – nie rzucajcie pereł przed wieprze
87. Per risum multum cognoscere potes stultum – poznasz głupiego po wielkim śmiechu jego
88. Nihil difficile amanti – nie ma nic trudnego dla tego, kto kocha

89. Homo sum et nihil humani a me alienum esse puto – jestem człowiekiem i sędzę, że nic co ludzkie nie jest mi obce
90. Nolens volens – chcąc nie chcąc
91. Nolite timere! – nie bójcie się!
92. Non omnis moriar – nie wszystek umrę
93. **Nos Poloni non curamus quantitatem syllabarum** – My, Polacy, o wartości iloczasu sylab – zgłosek mało dbamy
94. Per aspera ad astra – przez trudy do gwiazd
95. Nullum vinum, nisi Hungaricum – żadne wino nad węgierskie (węgrzyn)
96. Numquam ne credas mulieri – nigdy nie wierz kobiecie
97. Nunc est bibendum – teraz trzeba/wypada pić
98. Oculum pro oculo, dentem pro dente – oko za oko, ząb za ząb
99. Oculus domini saginat equum – oko pańskie konia tuczy
100. Oderint, dum metuant –niech nienawidzą, byle się bali
101. Odium generis humani – nienawiść do rodzaju ludzkiego
102. O dives, dives, non omni tempore vives! – O, bogaczu, bogaczu, nie będziesz żył wiecznie!
103. O fallacem hominum spem! – o, zwodnicza nadziejo ludzka!
104. Omne animal post coitum triste – każde stworzenie jest smutne po spółkowaniu
105. Omne initium/principium difficile – każdy początek jest trudny
106. Omnes homines aequales sunt – wszyscy ludzie są równi
107. Omnes vulnerant, ultima necat – wszystkie ranią, ostatnia zabija
108. Omnia mea mecum porto – wszystkie swoje rzeczy noszę ze sobą
109. Vanitas vanitatum et omnia vanitas – marność nad marnościami i wszystko marność
110. **Omnia vincit Amor et nos cedamus Amori** – miłość wszystko zwycięża, i my powinniśmy ulec miłości
111. Omnis ars naturae imitatio est – wszelka sztuka jest naśladownictwem natury
112. Omnis homo mendax – każdy człowiek jest kłamcą
113. Ora et labora – módl się i pracuj
114. O tempora! O mores! – o, czasy! O, obyczaje!
115. Otia post negotia – wypoczynek po pracy
116. Panem et circenses! – chleba i igrzysk!
117. Parentes ama! – kochaj rodziców!
118. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti – w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego
119. Patiar, potiar – pocierpię, osiągnę/zdobędę
120. Patriam amamus non quia magna est, sed quia nostra – kochamy ojczyznę nie dlatego, że jest duża, ale że nasza
121. Pax huic domui et omnibus habitantibus in ea – pokój temu domowi i wszystkim jego mieszkańcom
122. Pax vobiscum! – pokój z wami!
123. Pecunia non olet – pieniądze nie śmierdzą
124. Per crucem ad lucem – przez krzyż do zbawienia
125. Periculum in mora – niebezpieczeństwo w zwłoce
126. Per omnia saecula saeculorum – przez wszystkie wieki wieków
127. Philosophia bonum concilium est – filozofia jest dobrą radą
128. Philosophia domina est, adest et iubet – filozofia jest panią, staje obok i rozkazuje
129. Piscem natate doces – uczysz rybę pływać
130. Aquilam volare doces – uczysz orła latać
131. Pisce sanior – zdrowszy niż ryba

132. Placet? Vive. Non placet? Licet eo reverti, unde venisti. – podoba się? Żyj. Nie podoba się? Wracaj, skąd przyszedłeś
133. Plenus venter non studet libenter – pełny brzuch niechętnie studiuje
134. Potius sero quam numquam – lepiej późno niż wcale
135. Primum non nocere – po pierwsze nie szkodzić
136. Primus inter pares – pierwszy wśród równych
137. Pulvis es et in pulverem reverteris – prochem jesteś i w proch się obrócisz
138. Pulvis et umbra sumus – jesteśmy prochem i cieniem
139. Quae nocent, docent – to co szkodzi, uczy
140. Qualis rex, talis grex – jaki król, taki dwór
141. Qualis vita, et mors ita – jakie życie, taka śmierć
142. Qui dormit, non peccat – kto śpi, nie grzeszy
143. Qui bibit, dormit; qui dormit, non peccat; qui non peccat, sanctus est; ergo: qui bibit, sanctus est – kto pije, śpi; kto śpi, nie grzeszy; kto nie grzeszy, jest święty; zatem: kto pije, jest święty
144. Qui fodit foveam, incidet in eam – kto kopie dół, wpadnie wń
145. Qui gladio ferit, gladio perit – kto mieczem wojuje, od miecza ginie
146. Qui scribit, bis legit – kto pisze, (to jakby) dwa razy czytał
147. Quod felix, faustum fortunatumque sit! – oby to było szczęśliwe, sprzyjające i pomyślne!
148. Quod licet Iovi, non licet bovi – co przystoi Jowiszowi, tego nie wolno wołowi
149. Quomodo vales? – jak się masz/co u ciebie?
150. Quot homines, tot sententiae – ilu ludzi, tyle zdań
151. Regnum Polonorum est: paradus Iudaeorum, infernus rusticorum, purgatorium plebeiorum – królestwo polskie jest: rajem dla Żydów, piekłem dla chłopów, czyścem dla mieszczan
152. Repetitio est mater studiorum – powtarzanie jest matką wiedzy
153. Roma locuta, causa finita – Rzym orzekł, sprawa skończona
154. Salvete, boni futuri coniuges! – witajcie/bądźcie pozdrowieni, dobrzy przyszli małżonkowie
155. Sapere aude! – ośmiel się być mądrym!
156. Semper paratus – zawsze gotów
157. Sic itur ad astra – tak idzie się do gwiazd
158. Sine labore non erit panis in ore – bez pracy nie będzie chleba w ustach
159. Sit ei/tibi terra levis – niech mu/tobie ziemia lekką będzie
160. Sit venia verbo – niech wolno będzie powiedzieć
161. Si vis amari, ama – kochaj, jeśli chcesz być kochany
162. Si vis pacem, para bellum – jeśli chcesz pokoju, szykuj się do wojny
163. Vae victis – biada zwyciężonym
164. Ubi tu Caius, ibi ego Caia – gdzie ty, Gajuszu, tam ja, Gaja
165. **Tu mihi sola places** – tylko ty jedna mi się podobasz
166. Sero venientibus ossa – późno przychodzącym kości
167. Philosophia non vitae lex est? – czyż filozofia nie jest prawem dla życia?
168. Philosophia sapientiae amor est et affectatio – filozofia to umiłowanie mądrości i wytrwale dążenie do niej
169. Sapientia perfectum bonum est mentis humanae – mądrość to najwyższa doskonałość duszy ludzkiej